Rapport

Datum
2026-10-21

Diarienummer
3.5.21-19777

Jordbruk- och analysavdelningen
Johan Nilsson
073-853 50 33
johan.nilsson@jordbruksverket.se

Calle Lindkvist
Enheten för jordbruk och livsmedelsföretagande
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
LI2026/ 00149

Rapport från mötet i förvaltningskommittén för gemensamma marknadsfrågor den 19 oktober 2026

Sammanfattning

- Innan mötet lyftes frågan om farhågor runt Mercosur
- Under kommittémötet informerades om processen och nuvarande status gällande interimsavtalet mellan EU och Mexiko och de nya tullkvoterna.
- Under expertgruppsmötet informerade KOM om de förändringar som föreslås för hanteringen av vissa dokument i ELAN, samt om det återupptagna arbetet med ändringarna gällande Posei-programmet samt beräkning av referenskvantiteter för nöt- och kalvkött.

Deltagare: Från Sverige deltog Johan Nilsson

Nästa möte: 18 november 2026

Innan mötet öppnades frågade ordförande om övriga punkter.

DE meddelar att de blivit kontaktad av industrin och vill därför påminna om frågan som ställdes vid förra mötet gällande oron för hur Mercosurkvoterna hanteras och hur arbetet med denna fråga fortskrider.

SE framhöll liksom DE intresse av frågan gällande Mercosur som togs upp vid förra mötet.

KOM svarar att underkommittén för handelsfrågor har ett möte denna vecka med motsvarande Mercosur-parter för vidare diskussioner. Under nästa vecka kommer en skrivelse skickas ut med svar på de frågor och farhågor som kommit från olika parter.

DE ställde också en fråga gällande varför hanteringen av ursprungsintyg (Mercosur Quota Authorization Certificate) i CERTEX inte är möjlig.

KOM svarar att dokumentet som avses, inte kommer att kunna användas i CERTEX eftersom dokumentet inte är kompatibelt, och dokumentet kan heller inte ändras då det är en del av en överenskommelse vilket skulle behöva ett gemensamt beslut med Mercosurländerna för att ändra på.

Kommittémöte

1 Diskussions- och informationspunkter

1.1 Utkast till genomförandeförordning som ändrar (EU)2020/761 och (EU)2020/1988

KOM informerade inledningsvis processen fram till nu där interimsavtalet mellan EU och Mexikos förenta stater den 22 maj 2026 och publicerades den 31 juli 2026. Avtalet kommer träda i kraft första måndagen 2 månader efter att båda parter slutfört sina respektive interna beslutsprocedurer. Mexiko har ännu inte gjort det men förhoppningen är att detta ska vara klart innan november men det återstår att se.

Det nya avtalet innebär ett antal nya tullkvoter varav 17 är jordbruksprodukter och i övrigt 2 fiskeriprodukter samt tuggummi och rom. Detaljerna gällande de olika tullkvoterna i det som presenterades på mötet var under förutsättning att ikraftträdandet blir den 1 december 2026.

Härefter följde en noggrann redovisning av de olika tullkvoterna med till hörande information gällande kvantiteter, tullkvoter samt eventuella subperioder.

De nya tullkvoterna som kommer hanteras med licenser är fjäderfä (094291) och de som kommer hanteras genom först till kvarn-principen gäller fjäderfä (09.1984), majsstärkelse, socker för raffinering, specialsocker, annat socker, sparris, apelsinjuice, frusna jordgubbar, nötkött, slaktbiprodukter från nöt, fläskskinka, ägg, äggprodukter, äggalbumin, honung, stärkelsederivat, etanol och fjäderfä.

Om Mexiko färdigställer sina interna beslutsprocesser innan november, kommer ett extra möte i kommittén hållas den 12 november för beslut. Om detta röstas igenom kommer avtalet antas 27 november, publiceras 31 november och träda i kraft 1 december.

1.2 Utkast till genomförandeförordning som ändrar (EU)2025/1272, (EU)2020/1988, (EU)2023/2430 och (EU)2023/2834

KOM presenterade grunderna till genomförandeförordning som ändrar ovanstående genomförandeförordningar. Syftet med ändringen är att säkerställa utbytet av dokument via ELAN, gällande humle, spannmål, frukt och grönt samt vin.

En noggrann genomgång genomfördes över de artiklar som föreslås ändras. Ändringarna handlar generellt om justeringar som syftar till att öka omfattningen av dokument som kan hanteras i ELAN, hur hanteringen sker, tullkontroller, definitioner, vilka behöriga parter som kan hantera dokumenten, certifikat, kontroller med mera.

Den 31 december 2026 ska medlemsländerna meddela om man ska använda ELAN direkt eller sammankoppla med nationellt system. Från den 11 januari 2027 kan man testa sammankopplingen mellan nationella system och ELAN.

Därmed avslutades kommittémötet.

Expertgruppsmöte

1 Arbetsdokument: Delegerad förordning som ändrar förordningarna (EU) 2025/1269 och (EU) 2018/273

Arbetsdokumentet syftar till ändringar för att säkerställa utbytet av dokument gällande frukt och grönsaker, humle, spannmål och vin, i elektronisk form via ELAN

KOM redogjorde grundligt för de förändringar som föreslås vilka i huvudsak handlar om omfattning av dokument som ska hanteras i ELAN, referenser, definitioner, behörigheter med mera.

2 Arbetsdokument: Utkast till delegerad förordning som ändrar delegerad förordning (EU) 2020/760

Under denna punkt informerade KOM om att arbetet med beräkning av referenskvantiteter återupptagits. Senast presenterades detta på expertgruppsmötet i mars 2026. Ändringarna gäller 2 delar. Dels import under posei-programmet, dels perioden för beräkning av referenskvantitet för nöt- och kalvkött.

Gällande Posei-programmet har det tidigare lyfts farhågor från både medlemsländer och andra intressenter gällande missbruk av hur man bygger upp referenskvantiteter genom att använda sig av vissa förmånliga tullfria importer, framför allt på kanarieöarna. Efter analyser har man upptäckt att majoriteten av importer under posei-programmen har följts av att licenserna överförts. För att ta bort möjligheten att bygga referenskvantiteter på tullfria varor under Posei-programmet, föreslås att under artikel 9 i (EU) 2020/760 lägga till en underparagraf till paragraf 2, som undantar tullfri import under Posei-programmet.

Den andra ändringen gäller undantagen som nu finns för kalv- och nötkött gällande referensperioder. Kalv- och nötkött är undantagna kraven på 2 på varandra följande 12-månaders perioder för att beräkna referenskvantitet. För att harmonisera lagstiftningen, öka marknadsstabiliteten och förutsägbarheten, föreslås detta undantag tas bort.

Efter dagens presentation kommer normal process pågå med intern beredning, beslut, publicering och därefter ikraftträdande.

SP påminde om att de efter senaste presentationen i mars, skickat ett brev till KOM där det framgick att man inte ansåg att detta var ett bra förslag. Man anser inte att det löser de problem som finns utan snarare riskerar att diskriminera vissa aktörer. SP har varit mycket samarbetsvilliga och ansträngt sig för att hitta lösningar och motverka de problem som finns men anser inte att detta är en bra lösning.

KOM svarade att ändringarna var tvärtom i syfte att ta bort diskriminering.

Med det avslutades expertgruppsmötet.

Som en sista punkt informerades om ett ärende som redan hanterats genom DG-KOMP till medlemsländernas konkurrensmyndigheter. Informationen gällde ett hållbarhetsavtal inom vinsektorn och rekommenderat minimipris för ekologiska viner från Bordeaux. KOM analyserar avtalet under förutsättningarna i artikel 210a (EU) 1308/2013 (CMO-förordningen).

Efter detta avslutades mötet.

Delges

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

- Calle.lindkvist@regeringskansliet.se
- Li.registrator@regeringskansliet.se

Jordbruksverket

- Mirja.Hjers@jordbruksverket.se
- Patrik.Eklof@jordbruksverket.se

- Anna.Lindgren@jordbruksverket.se
- Bjorn.Ekblom@jordbruksverket.se
- Eva.Jirskog@jordbruksverket.se
- Klas.Broden@jordbruksverket.se
- Kristina.Mattsson@jordbruksverket.se

Tullverket

- marcus.landin@tullverket.se